

Praha dne 2. prosince 2025

Zápis 112. veřejné schůze České komise pro nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

Datum a místo konání: úterý 2. prosince 2025 od 13:00 hod.

Přítomni: **předseda ČK GMO:** prof. Ing. Jaroslav Petr, DrSc.

členové ČK GMO: doc. RNDr. Milan Bartoš, Ph.D.; Ing. Kamila Zdeňková, Ph.D.; Ing. Simona Lencová, Ph.D.; Mgr. Zbyněk Maryška; Mgr. Monika Morávková, Ph.D.; doc. MVDr. Vladimír Ostrý, CSc.; Ing. Miroslav Pátek, CSc.; RNDr. Slavomír Rakouský, CSc.; Ing. Šárka Suchanová, Ph.D.

spolupracovníci a experti ČK GMO: RNDr. Roman Hobza Ph.D.; doc. RNDr. Jan Hošek, Ph.D.; Ing. Veronika Kýrová, Ph.D.; PharmDr. Jakub Tremel, Ph.D.; Ing. Zuzana Urbánková

hosté: Ing. Zuzana Doubková, Ing. Alexandra Mižová (MZe)

zástupci MŽP: Ing. Hana Jiráková, Ph.D., Ing. Lucia Motýľová Brtáňová, Ing. Veronika Kovářová

Prezenční listinu poskytne na vyžádání k nahlédnutí MŽP, odd. GMO.

1) Zahájení

Veřejnou schůzi zahájila Ing. Jiráková, zástupkyně MŽP.

2) Činnost České komise pro nakládání s GMO v roce 2025

Prof. Petr, předseda ČK GMO, představil statut, poslání a činnost ČK GMO, vč. uvedení konkrétních aktivit od poslední veřejné schůze této komise v roce 2024. Detaily jsou uvedeny v příloze 1.

3) Přeprava geneticky modifikovaných organismů na území ČR a v EU

V přednesené prezentaci (Ing. Jiráková) bylo vysvětleno

- kdo může přepravu GMO realizovat
- jaké jsou obecné povinnosti při přepravě GMO
- přeprava GMO z pohledu profesionálních přepravců
- přeprava GMO z pohledu institucí nakládajících s GMO

Podrobnosti jsou uvedeny v příloze č. 2.

4) Dovoz a vývoz geneticky modifikovaných organismů z / do třetích zemí

V přednesené prezentaci (Ing. Jiráková) bylo vysvětleno

- definice dovozu a vývozu (rozdíl od vnitřní přepravy po EU)
- povinnosti směrem k MŽP při dovozu a vývozu
- povinnosti k Celnímu úřadu při dovozu a vývozu

Podrobnosti jsou uvedeny v příloze č. 3.

5) Diskuse

Ing. Jiráková odpověděla na dotazy ohledně přepravy, dovozu a vývozu GMO.

Veřejná schůze ČK GMO byla zakončena ve 14:40 hod.

Příloha č.1

Česká komise pro nakládání s GMO a genetickými produkty

Jaroslav Petr, předseda ČK GMO
Veřejná schůze ČK GMO, Praha 2. 12. 2025

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

1. Představení ČK GMO
2. Náplň činnosti dle statutu
3. Informace o konkrétní činnosti ČK GMO v r. 2025
 - uzavřené nakládání
 - uvádění do životního prostředí
 - další činnost
4. Kontakty

mzp.cz

ČK GMO – představení

- Zřízena dle zákona 78/2004, o nakládání s GMO a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů, jako odborný poradní orgán MŽP.
- Členy jmenuje / odvolává ministr životního prostředí.
- Dle statutu max. 18 členů (4leté funkční období), aktuálně má 15 členů + skupina externích spolupracovníků zastupující různé obory (mikrobiologie, zoologie, botanika, léčivé přípravky, biodiverzita, kontrolní činnost atd.).

mzp.cz

ČK GMO – náplň činnosti (1/6)

- **posuzuje oznámení o uzavřeném nakládání** s GMO;
- **posuzuje žádosti o udělení povolení** k nakládání s GMO (3. a vyšší kategorie rizika uzavřeného nakládání, uvádění do ž.p) a vydává **odborná stanoviska** k těmto žádostem;
- **vyjadřuje se k žádostem o uvádění GMO na trh** v EU podaných podle směrnice 2001/18/ES a k hodnocení rizika pro životní prostředí u žádostí podávaných podle nařízení (ES) č. 1829/2003;
- **podílí se na přípravě právních předpisů**, včetně předpisů EU a mezinárodních smluv, strategií, metodik, pokynů a dalších materiálů;
- **z vlastní iniciativy zpracovává materiály**, vznáší podněty, popřípadě upozorňuje na specifické nebo nové problémy spadající do její působnosti – např. nakládání s odpady vznikajících při práci s GMO, problémy s přepravou zásilek s GMO, vyjádření k záchytům nepovolených GMO (GM rybičky), spolupracují s MŽP při organizaci seminářů pro odborné poradce atd.

mzp.cz

Činnost v r. 2025: Posuzování oznámení uzavřeného nakládání v 1. a 2. kat. rizika (2/6)

= nakládání s GMO v uzavřených prostorách, např. výzkum v laboratořích, sklenících či chovných zařízeních, v nízkých kategoriích rizika.

- členové či spolupracovníci ČK GMO posuzují podaná oznámení vč. hodnocení rizika, požadavků na uzavřený prostor, havarijních plánů a provozních řádů. Tyto posudky jsou jedním ze základních podkladů pro další komunikaci MŽP s oznamovatelem (posouzení kategorie rizika, nutnost opravy, doplnění podaných informací atp.).
- K 20.11. 2025 ČK GMO posoudila **91 oznámení** (62 v první kategorii rizika, 29 ve druhé kategorii rizika) = **211 vypracovaných posudků**. Oznamováno bylo nakládání s GM mikroorganismy + GM buněčnými liniemi, GM rostlinami i GM laboratorními živočichy.
- Předpokládáme cca 100 oznámení do konce roku 2025.

mzp.cz

Vývoj celkového počtu oznámení uzavřeného nakládání od vstupu v platnost zákona 78/2004 Sb. (3/6)

mzp.cz

Posuzování žádostí o povolení k uzavřenému nakládání ve 3. kategorii rizika (4/6)

= nakládání s GMO v uzavřených prostorách (specializované laboratoře) ve vysoké kategorii rizika, pro niž je nutné získat povolení od MŽP udělené ve správním řízení.

- ČK GMO posuzuje **všechny** podané žádosti o udělení povolení, vč. hodnocení rizika, technických požadavků na uzavřený prostor, havarijních plánů a provozních řádů. K žádosti **vypracuje stanovisko**, které tvoří jeden z důležitých podkladů ve správním řízení. **V roce 2025 vypracovala 2 stanoviska ke 2 žádostem** o udělení povolení k uzavřenému nakládání ve 3. kategorii rizika, což je obdobný počet jako v r. 2024.
- Aktuálně má **povolení** k uzavřenému nakládání **ve 3. kategorii rizika 3 výzkumné instituce**.
- Pozn.: v ČR dosud **žádná** instituce nemá povolení k uzavřenému **nakládání ve čtvrté, tj. nejvyšší, kategorii rizika**.

mzp.cz

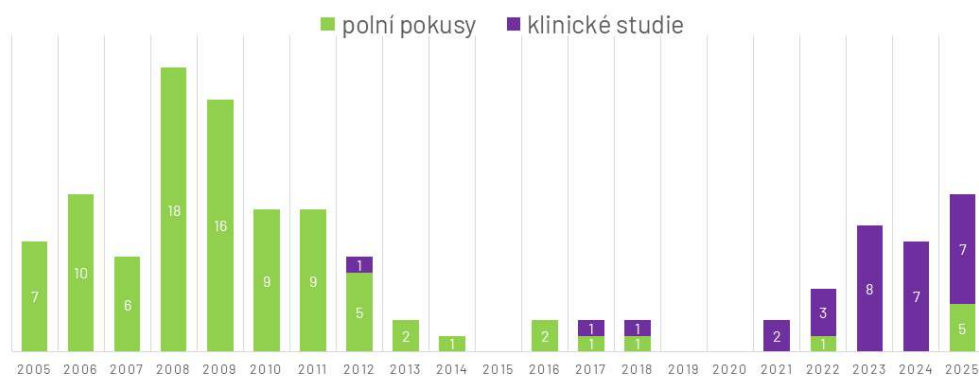
Posuzování žádostí o povolení k uvádění GMO do životního prostředí (5/6)

= uvádění GMO mimo uzavřený prostor (pokud se nejedná o uvádění na trh) za definovaných podmínek nakládání. Jedná se o **polní pokusy s GM plodinami či klinické studie s léčivými přípravky** obsahující / sestávající z GMO. Opět je pro tyto činnosti třeba získat povolení od MŽP udělená ve správním řízení.

- ČK GMO posuzuje **všechny** podané žádosti o udělení povolení, vč. hodnocení rizika pro životní prostředí, havarijních plánů a provozních řádů. K žádosti **vypracuje stanovisko**, které tvoří jeden z důležitých podkladů ve správním řízení.
- **ČK GMO v 2025 vypracovala 12 stanovisek – k 5 žádostem o povolení k polním pokusům s GM plodinami a k 7 žádostem o uvádění léčivých přípravků s GMO v rámci klinických studií.**
- **Aktivní povolení má aktuálně 11 center klinického hodnocení (nemocnice, kliniky)** pro uvádění GMO do ž.p. v rámci klinických hodnocení léčivých přípravků s GMO a **3 výzkumné instituce pro polní pokusy**. Další 3 žádosti od 1 instituce jsou aktuálně v neukončených správních řízeních.

mzp.cz

Vývoj celkového počtu žádostí o uvádění GMO do životního prostředí od vstupu v platnost zákona 78/2004 Sb. (6/6)

mzp.cz

Příklady další činnosti ČK GMO

- Poskytování konzultací MŽP před jednáním pracovních skupin Rady a Evropské komise (např. zapojení do diskuzí k rozdílným interpretacím definice GMO napříč členskými státy v souvislosti s rychlým rozvojem biotechnologií).
- Konzultace s MŽP v případech výskytu nepovolených GMO na území ČR (např. GM rybičky).
- Konzultace specifických situací v rámci uzavřeného nakládání s GMO (např. zkrmování GM laboratorních zvířat) či uvádění GMO do ž.p. (např. testování krevních vzorků pacientů zařazených do klinických studií CAR-T terapií).

Kontakty na ČK GMO

ČK GMO lze kontaktovat prostřednictvím sekretariátu, kterým je Oddělení GMO, MŽP:

- gmo@mzp.gov.cz,

Informace o ČK GMO a další informace o nakládání s GMO (zákonný rámec, formuláře, metodické pokyny atd.) jsou na internetových stránkách:

- <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/rizika-pro-zivotni-prostredi/geneticky-modifikovane-organismy-gmo>

mzp.cz

Příloha č. 2

Přeprava geneticky modifikovaných organismů na území ČR a v EU

Hana Jiráková, MŽP
Veřejná schůze ČK GMO, Praha 2.12.2025

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

- Co je považováno za přepravu GMO
- Kdo může přepravu GMO realizovat
- Obecné povinnosti při přepravě GMO
- Přeprava GMO z pohledu profesionálních přepravců
- Přeprava GMO z pohledu institucí nakládajících s GMO

mzp.cz

CO je to přeprava GMO

- transport zásilek s GMO na území ČR a EU
- příklady:
 - převoz GMO z jedné výzkumné instituce do druhé v rámci ČR
 - přeprava z členského státu EU do ČR
- takováto vnitřní přeprava **NENÍ** *de jure* dovoz nebo vývoz

mzp.cz

Přeprava GMO

- je regulována zákonem 78/2004 Sb., o nakládání s GMO a genetickými produkty ve znění pozdějších předpisů
- kdo může realizovat přepravu:
 - přepravci s oprávněním k přepravě zásilek s GMO získaným na základě oznámení uzavřeného nakládání s GMO podaného na MŽP.
 - subjekty (výzkumné instituce, univerzity atd.) oprávněné k uzavřenému nakládání či k uvádění do životního prostředí, za podmínky, že vlastní přepravu uvede a popíše v oznámení či žádosti podané na MŽP dle zákona

mzp.cz

Přeprava GMO zahraničními subjekty

- Pokud přepravu realizuje zahraniční subjekt, musí mít oprávnění k přepravě GMO na území ČR na základě oznámení podaného MŽP. Oprávnění vydané v jiné zemi EU není platné – předpisy v jednotlivých členských státech se mohou lišit v závislosti na implementaci směrnice 2001/18/EC!

mzp.cz

Obecné povinnosti při přepravě – platí pro všechny, kdo chtějí přepravit GMO

- oprávnění k přepravě GMO – vydává MŽP
- proškolený personál
- od druhé kategorie rizika výše: havarijní plán ve vozidle
- přeprava musí být provedena tak, aby nedošlo k úniku GMO do životního prostředí (vybavení vozidla, obal zásilky omezující riziko úniku)
- označení zásilky

mzp.cz

Přeprava GMO z pohledu transportní společnosti

- oprávnění k přepravě GMO vzniká podáním oznámení uzavřeného nakládání v první a / nebo druhé kategorii rizika (§16 odst. 6 písm. a, b) na MŽP
 - odborný poradce, hodnocení rizika, provozní řád, havarijný plán
- kontrola adresáta, zda má oprávnění k nakládání s GMO
- jednotlivé transporty není nutno hlásit MŽP
- roční hlášení

mzp.cz

Transportní společnosti s oprávněním k přepravě GMO v ČR

- 1/ **World Courier Czech Republic s.r.o.**
- GMM, léčivé přípravky s GMO, GM buněčné linie, GMM osiva a GM zvířata – kategorie rizika 1 a 2
- 2/ **AnLab spol. s r.o.**
- GMO zvířata (hlodavci) – kategorie rizika 1
- 3/ **VELAZ s.r.o.**
- GM rostliny, osiva a GM zvířata – kategorie rizika 1 a 2
- 4/ **RGW Express spol. s r.o.**
- léčivé přípravky s GMO, GMM a buněčné linie – kategorie rizika 1 a 2

- 5/ **time:matters, GmbH**, Německo
- léčivé přípravky s GMO, GM buněčné linie, bakterie a viry – kategorie rizika 1
- zaměření na zajištění přepravy zásilek ze zahraničí (EU)
- 6/ **Albert Weber - SEMED**
- GMM a zvířata (hlodavci) – kategorie rizika 1
- 7/ **GO! Express & Logistics, s.r.o.**
- GMM a buněčné kultury – kategorie rizika 1 a 2
- 8/ **KRD – obchodní společnost s.r.o.**
- GMM a buněčné linie – kategorie rizika 1
- 9/ **Sven BioLabs s.r.o.**
- GMM, vč. buněčných kultur – kategorie rizika 1

mzp.cz

Přeprava z pohledu subjektu, který potřebuje přepravit GMO

- 1) subjekt (výzkumná instituce, univerzita, firma ...) si objedná přepravu u přepravce s oprávněním k uzavřenému nakládání. Subjekt svůj záměr využít služby přepravce uvede při podání ve svém oznámení / žádosti.
- 2) subjekt zajistí přepravu vlastními prostředky –tento záměr uvede při podání ve svém oznámení / žádosti nakládání s GMO, spolu s detaily zamýšlené přepravy (přepravní prostředek, vybavení vozidla, proškolený řidič ...)
- 3) jednotlivé transporty není nutno hlásit MŽP

mzp.cz

Příloha č. 3

Dovoz a vývoz geneticky modifikovaných organismů z / do třetích zemí

Hana Jiráková, MŽP
Veřejná schůze ČK GMO, Praha 2.12.2025

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

- Definice dovozu a vývozu (rozdíl od vnitřní přepravy po EU)
- Povinnosti směrem k MŽP při dovozu a vývozu
- Povinnosti k Celnímu úřadu při dovozu a vývozu

mzp.cz

CO je to dovoz / vývoz

- Přeshraniční pohyb zboží přes hranice Evropské unie z a do třetích zemí (např. USA – ČR)
- transport v rámci EU **NENÍ** dovoz / vývoz, ale vnitřní přeprava
- dovoz a vývoz GMO je regulován § 25 zákona 78/2004 Sb., o nakládání s GMO a genetickými produkty ve znění pozdějších předpisů

mzp.cz

Dovoz a vývoz GMO – postup dle § 25 zákona 78/2004 Sb.

- Dovoz x vývoz pouze těch GMO, na které má instituce oprávnění k nakládání (na základě oznámení či povolení vydané MŽP)
- Nejpozději 5 dnů před dovozem / vývozem je nutno informovat MŽP o tomto záměru – emailem gmo@mzp.gov.cz nebo datovou schránkou 9gsaax4
- V této notifikaci je povinné dodat informace o druhu a množství GMO, které budou dovezeny / vyvezeny, a o předpokládaném vstupním / výstupním místě na nebo z ČR
- Dovozy, vývozy následně uvádět v tzv. ročním hlášení

mzp.cz

Příklad notifikace pro MŽP

Vážení,

dovoluji si Vás informovat o plánovaném vývozu GMO druhé kategorie ze společnosti ABC s.r.o. do společnosti XY, adresa xx, USA.

V pátek 28.11.2025 bude ze společnosti ABC s.r.o. vyvezen do USA CAR-T léčivý přípravek. Výstupním místem z ČR bude Letiště Václava Havla.

Jedná se o GMO 2. kategorie, s níž bylo v ABC s.r.o. nakládáno v souladu s Oznámením o uzavřeném nakládání s GMO 2. kategorie, přijaté na MŽP pod č.j. MZP/2024/750/2222.

Od výše uvedeného CAR-T léčivého přípravku bude exportováno celkem 200 ml s přibližným celkovým obsahem 20×10^8 CAR-T buněk.

mzp.cz

Další povinnosti

- Dovozce nebo vývozce GMO je povinen uvědomit také příslušný celní úřad a příslušný dozorový orgán dle povahy zásilky (SZPI, ÚKZUZ, SÚKL, příp. ÚSKVBL) o příchodu takového zboží do vstupního místa a umožnit provedení kontroly a poskytnout součinnost. (§ 25 odst. 6 zákona)

mzp.cz

Povinnosti vůči celnímu úřadu při dovozu

Předložení dokumentace:

- **Celní deklarace** (vstupní souhrnné prohlášení před vstupem na území EU)
- **průvodní dokumentace** (specifikace GMO, přepravované množství, název + adresa + IC dovozce, název + adresa + IC přepravce) dokumenty potvrzující oprávnění k nakládání, bezpečnostní listy a informace o GMO (identifikace, použití, rizika)

Označení zásilky:

- obaly musí být **označeny** textem „obsahuje geneticky modifikované organismy“

Daší povinnosti:

- oznámit příchod zásilky do vstupního místa
- umožnit kontrolu zásilky

mzp.cz

Povinnosti vůči celnímu úřadu při dovozu

• Celní úřad kontroluje:

- Soulad s oprávněním vydaným MŽP
 - Označení zásilky
 - Dokumentaci k přepravě
- dovozce musí umožnit odběr vzorků pro laboratorní ověření.
 - v případě pochybností může být zásilka zadržena do vyjasnění.

mzp.cz

Povinnosti vůči celnímu úřadu při vývozu

Předložení dokumentace:

- informovat o příchodu zásilky do výstupního místa (např. Letiště Václava Havla), podat **vývozní prohlášení** (e-Customs)
- předložit **průvodní dokumentaci**: specifikace GMO, množství, název + adresa + IČ vývozce, název + adresa + IČ přepravce), veterinární nebo fytoosanitární certifikáty

Označení zásilky:

- obaly musí být **označeny** textem „obsahuje geneticky modifikované organismy“
- Identifikace GMO (např. linie, odrůda)
- Informace o podmínkách přepravy

Další povinnosti:

- umožnit kontrolu zásilky či odběr vzorků

mzp.cz

Děkuji za pozornost.

Oddělení geneticky modifikovaných organismů MŽP
gmo@mzp.gov.cz

mzp.cz